

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-н Иванка Мавродиева-Георгиева, СУ „Св. Климент Охридски“
във връзка с конкурса за присъждане
на академичната длъжност „доцент“ по сценична реч – НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“

Кандидат: гл. ас. д-р Лора Викторова Мутишева

Информация за конкурса

По конкурса за доцент по сценична реч, в който участва като единствен кандидат гл. ас. д-р Лора Викторова Мутишева, са спазени законовите разпоредби и процедурата.

Кратка информация за кандидата

Кандидатът Лора Мутишева е докторант от 2012 до 2014 година, защитава докторска дисертация през 2015 г на тема „Гласово-говорната характеристика в съвременния подход при изграждане на сценичния образ“. Тя е бакалавър по „Актьорство за драматичен театър“ към НАТФИЗ и магистър по маркетинг от 2008 г. – ВТУ „Св. Кирил и Методий“ и Икономически институти към БАН. Кандидатът за доцент Мутишева има преподавателски опит в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ в катедра „Сценична реч“. Лора Мутишева е асистент от 2009 до 2018, тя преподава „правоговор“, „публична реч“, „сценична реч“, „словесно действие“, „техника на говора“ в класове на утвърдени имена и художествени ръководители, води „Основи на публичната реч“ в МП „Публична реч“ от 2018 г. Кандидатът има преподавателски опит и във ВСУ „Черноризец Храбър“, където води майсторски клас. Тези факти дават основание да се направи изводът за поетапно и успешно професионално развитие на кандидата в областта актьорско майсторство. Кандидатът съчетава преподавателска работа с актьорството, играе в Театър „София“ Театър „Сфумато“ и другаде. Мутишева има не особено активна публикационна дейност на научно равнище, отчитайки статиите и участия в научни конференции; постижение е обаче богатият ѝ опит като актриса в театрите, посочени са 37 роли.

Научни и научно-приложни постижения на кандидата

Представени са следните публикации: 1 монография, списък на статии и доклади в научни издания, автобиография и други; има информация за цитирания – общо 6.

Монографията „Словесно действие в действие“, издателство „Фабер“, 2019 г., е с обем 173 страници. Текстът включва рецензии на проф. Раева и проф. Бенчева, предговор, увод, пет глави, заключение, приложение, библиография. Книгата се отличава с ясна структура и в нея е синтезиран преподавателския опит на автора на теоретично, методическо и практико-приложно равнище.

Първата глава (с. 15-45) представя теоретични постановки, свързани с работа с текст, заучаване на текст; отделено е внимание на видовете репетиции: репетиция на маса, репетиция на сцена, техническа репетиция, костюмна репетиция. Подредбата не е на познатия хронологичен принцип, а е следвана логиката за поэтапното и устойчиво подготвяне по време на репетиции. Някои от изразите са указания, например „Загрейте преди репетиция“ с. 37 и след това се разгръща в детайли информацията. Този намин е уместен с оглед спецификата на работата с бъдещи актьори.

Във втора глава (с. 46-67) включва анализ на база опита на сцена на Мутишева и откривам не само практически съвети, но и концентрирано знание относно една сложна дейност, включваща множество компоненти, работа с членовете на екипа, общуване с творчески личности.

Трета глава (с. 68-75) лаконично представя допускани грешки и връзката словесно действие – пространство.

Четвърта глава (с. 76-118) представя информация относно недостатъчно развити теми в теоретичен план досега у нас, доколкото ми е известно, сред които са тевмите за дубльора, заместването на актьора. Тук се наблюдават и известни елементи от мениджмънта на спектакъла, кога и как той има дълъг сценичен живот; акцент е поставен върху съвременни параметри, сред които мултимедията.

Пета глава (с. 120-143) с категоричен фокус върху гласа за мене е особено интересна, тъй като през призмата на опита са установени теоретични постановки и са дадени съвети и препоръки.

Авторът има умения за изследване и доказателство за това е анкетната карта в приложението. Това е плюс, тъй като Мутишева оповестява не само своя професионален опит, но има рефлексия и респект към постиженията на колегите.

Монографията се отличава с логична структура. Това е постигнато не само с повтарянето на „словесно действие“ в заглавията на главите, но и с поэтапното представяне на информацията. Авторът Мутишева има много добра теоретична подготовка; тя успява на методическо равнище да представи съществени елементи от спектакъла – от замисъла до реализирането му, от репетициите през техническите ефекти и проблеми до реализирането му.

Обобщавайки прегледа на монографията, заключавам, че авторът представя структурирано своята гледна точка като преподавател относно обучението на студентите в съвременна академична среда.

Приноси

Извеждам следните приносни моменти в монография „Словесно действие в действие“:

- представяне в актуализиран вариант термини и постановки, които обогатяват теорията и методиката на обучението по сценична реч;

- преосмисляне компонентите от спектакъла отново през призмата на словесното действие с посочване ролята и функциите на сценографията, реквизита, костюмите, стига се важни детайли като маска, перука, мустаци и др.;

- поставен е фокус на подготовката на актьора в частта преодоляване на сценичната треска, а диапазонът на словесното действие е разширено в съвременни проекти, например мултимедия; установени са особеностите на видовете публики, сред които шумната и детската;

- описани са грижите на гласа, изведени са препоръки и примери, съвети и указания от ежедневната грижа до предпазването му.

Критични бележки и препоръки

Наблюдава се известен дисбаланс в някои от главите като обем, съдържание и разделение, например „Словесно действие в пространството е с два раздела от 68 до 76 страница.

Има малко цитати и доста кратки препоръки в някои раздели, същевременно е налице кохерентност в текста на книгата на терминологично равнище.

Заклучение

Гл. ас. д-р гл. ас. д-р Лора Мутишева представя монография и статии, има участие в проекти, фестивали, школи, театрални постановки, филми; тя има актьорски и преподавателски опит, които са доказателства за това, че покрива изискванията за присъждане на академичната длъжност „доцент” по сценична реч.

Кандидатът за доцент Мутишева показва възходящо развитие като преподавател в НАТФИЗ. Тя демонстрира в монографията не само техники и ситуации, които се използват в обучението на студентите, но и изграден авторски модел на преподаване.

В заключение препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват „за“ присъждането на академичната длъжност „доцент” на гл. ас. д-р Лора Викторова Мутишева по сценична реч.

гр. София

20 февруари 2020 г.

Член на журито:

проф. дфн. Иванка Мавродиева